

Editörden

Kapadokya Mirası, Tarihi ve Kültürel Bellek Dergisi'nin üçüncü sayısıyla karşınızdayız. Bu sayıda tarihi ve kültürel mirasın en somut ve zengin aktarım araçlarından biri olan Kapadokya evlerini konu edindik. Nitekim sivil bir mimari yapı ve mekân olarak evler, tarih boyunca toplumlar için cari kültürün, üretildiği, yaşatıldığı, dönüşüme uğradığı ve duvarları aşarak çevreye aktarıldığı bir mekân olarak karşımıza çıkmaktadır. Haliyle evler, salt mimari ve somut bir yapı olmaktan öte bir mana ve işleve sahip yaşayan birer mekândır. Yapısında kullanılan malzemeden, içerisinde kullanılan alet ve eşyaya kadar pek çok unsur, tarihi ve kültürel belleğin bir parçasını, teşkil etmektedir. Biz de buradan hareketle Kapadokya bölgesinde yer alan evlerin tarihini, temel niteliklerini ve işlevlerini, sizlere aktarmaya gayret ettik.

Elbette bu gayretin en önemli kısmı, değerli yazarlarımıza ait. Yüksek Mimarı ve Koruma Uzmanı Aslı Özbay, son derece detaylı ve incelikli çalışmasında Nevşehir'de erken dönem kaya oyma evlerden başlayarak konut mimarisini ve bu mimarinin dönüşüm sürecini, toplumsal, demografik, iktisadi bağlamıyla birlikte ele almaktadır. Bir korumacı gözüyle de söz konusu süreçte yaşanan aksaklıklar ve sorunlara da yazısında yer vermektedir. Kapadokya bölgesinin kendine has yapısının konut mimarisine yansımaları hususunda önemli bilgilere erişebileceğiniz bir diğer yazı da Doç. Dr. Ayşe Budak tarafından kaleme alınmıştır. Bölgede yer alan kayalık alanların birer konut haline geliş sürecini, bu konutlarda yer alan "Kış Evi" üzerinden bizlere aktarmaktadır.

Daha yakın dönem konutlarıyla ilgili olarak ise bu sayıda birkaç yazı bulacaksınız. Emekli Tarih öğretmeni ve "Nevşehir Evleri ve Mimari Özellikleri" kitabının yazarı, Mustafa Dinleyen, dergimiz için hali hazırda Nevşehir'de ayakta kalan ve tarihi özelliğe sahip Nevşehir Evleri'nin özelliklerini, detaylı bir şekilde bizlere sunmaktadır. Yine Araştırmacı Yazar Osman Aytekin, Nevşehir Evlerini tarihi ve geleneksel mimarisıyla ilgili bir diğer yazıyla dergimize katkı vermiştir. Emekli Öğretmen araştırmacı yazar Bahadır Dedeoğlu ise geçen yarım asırlık süreçte Nevşehir Evlerinin sosyoekonomik yönünü ve iktisadi işlevlerini anılarına dayanarak kaleme almıştır. Sayımızda Kapadokya evlerinin tarihi ve mimarisi, Nevşehir'le sınırlı kalmamıştır. Bölgesinin önemli merkezlerinden biri olan Niğde'nin konut mimarisıyla ilgili bir çalışmaya da bu sayıda yer verme şansına sahip olduk. Doç. Dr. Huriye Altuner tarafından kaleme alınan yazıda, Niğde'de geleneksel konut mimarisinin özelliklerini ve günümüze kadar ulaşmış olan örnekleriyle ilgili detayları bulabilirsiniz.

Evler dışında Nevşehir ve Kapadokya'nın başkaca önemli mekanlarıyla ilgili yazılara da sayımızda yer vermeye çalıştık. Araştırmacı Yazar Oğuz Özdem, Nevşehir'in en önemli sivil mimari örneklerinden ve bir asırlık kent hafızasının ikonik mekanlarından biri olan Tahtalı Kahve'yi konu alan yazısıyla bu sayıda sizlerle buluştu. Fatmagül Kızıl ise Türk edebiyatının usta isimlerinden Yaşar Kemal'in Kapadokya'da farklı mekanları nasıl betimlendiğini ve yazarın bu mekânlara ait izlenimlerini, bize aktarmaktadır. Son olarak ise Arş. Gör. Kamile Serbest, hazırladığı çalışmada bizlere Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Kapadokya Yaşayan Miras Müzesi'nin ve müzenin faaliyet gösterdiği, geleneksel konut mimarisinin nadide örneklerinden biri olan Doktor Hacı Nuri Bey Konağı'nın tanıtımını yapmaktadır.

Bir sonraki sayıda buluşmak ümidiyle, iyi okumalar...

Doç. Dr. Murat Kılıç